

VI. НАУКОВЕ ЖИТТЯ

Бабенко А. М.,

доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри кримінального права та кримінології,
Одеський державний університет внутрішніх справ, м. Одеса, Україна

РЕЦЕНЗІЯ НА НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК «КРИМІНОЛОГІЯ. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА. АЛЬБОМ СХЕМ»

Навчальний посібник «Кримінологія. Загальна частина. Альбом схем», підготовлений та виданий у 2015 році колективом авторів Денисовим С. Ф., Денисовою Т. А., Куликом С. Г., Шереметом О. С.¹, розрахований для студентів юридичних факультетів, слухачів, аспірантів, викладачів, юристів-практиків, які вивчають кримінологію. Навчальний посібник відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України для подібного роду видань. Підготовлений відповідно до навчальної програми курсу «Кримінологія», включає основні положення, що містяться у загальній частині курсу.

Під час роботи над виданням автори застосували оригінальний, але дуже зручний для сприйняття підхід у систематизації великого обсягу навчального та наукового матеріалу – у вигляді схематизації та його візуалізації. Рецензований навчальний посібник містить схематично викладені основні положення кримінологічної науки. У ньому у вигляді схем, таблиць, діаграм та картограм вдало представлені загальні, фундаментальні положення кримінології: наукова база, поняття та зміст кримінології, загальна історія науки кримінології, історія розвитку кримінологічної науки в Україні, загальна теорія злочинності, теорія детермінації злочинності, теорія особи злочинця, умови та механізм злочинного вияву, теорія запобігання злочинності, кримінальна віктимологія, механізм суїцидальної поведінки, основи кримінологічного прогнозування і планування, організація і методика кримінологічних досліджень, засади кримінологічної політики,

¹ Кримінологія/ Загальна частина. Альбом схем / автори-упорядники: Денисов С. Ф., Денисова Т. А., Кулик С. Г., Шеремет О. С. Чернігів: Десна, 2015. 658 с.

сучасні тенденції та проблеми розвитку зарубіжної кримінології. Автори підійшли нетрадиційно та оригінально до підготовки змісту посібника. Крім перелічених положень, у ньому міститься низка цікавої та корисної інформації. Так, заслуговує на схвалення той факт, що у посібнику міститься список рекомендованої літератури до кожної з тем, а також комплекс додатків, який включає – етичний кодекс ученого, професійний кодекс кримінолога, список українських учених (докторів наук за спеціальністю 12.00.08), перелік дійсних членів НАПрН України, паспорт спеціальності 12.00.08 – «Кримінальне право та кримінологія», програму та перелік тем та питань зі вступних випробувань до аспірантури і т. ін. Авторами також представлено перелік тем перспективних досліджень з кримінологічної тематики. Посібник характеризується наявністю великої кількості пізнавальної інформації про феномен та стан злочинності. У ньому міститься підбірка статей сучасних фахівців-кримінологів з актуальних проблем латентної злочинності, її причин та умов і т. ін.

Зручним для користувачів виявилось те, що посібник містить іменний та предметний покажчики та додатки. Навчальний матеріал представлений у зручній для користувачів формі. Оригінальною є структура викладення матеріалу. Рецензована праця вдало поєднує науковий і разом з тим доступний виклад матеріалу. Разом з цим характеризується яскраво вираженою не лише теоретичною та навчальною, а й практичною спрямованістю. Представлений матеріал є дуже зручним для використання студентами в процесі самопідготовки до занять, а викладачам – для здійснення контролю знань.

Структура посібника відповідає дидактичними та методичними вимогами викладання навчальної дисципліни, містить у собі всі необхідні частини: основну (матеріали, що можна використовувати для лекцій), пояснювальну (роз'яснення термінів та понять), методичну (навчальні завдання до тем, тематика наукових досліджень, нормативні правові акти, літературу). Це дозволяє студентам глибоко засвоювати зміст курсу, аргументовано відповідати на питання, розуміти сутність та соціальну значущість майбутньої професії юриста, виявляти до неї постійний інтерес.

У цій роботі найбільш яскраво, схематично, повно, об'єктивно узагальнено викладено загальні проблеми злочинності, її детермінації, питання віктимологічної профілактики та основних проблем вітчизняних і міжнародних основ запобігання злочинності. У цілому навчальний посібник є актуальним, грамотно підготовленим, таким, що написаний доступною мовою, орієнтований на реальний освітній процес вищих навчальних юридичних закладів освіти.

Без перебільшення зазначимо, а розумний читач, знайомий із рецензованою працею, не залишить нам можливості помилитися в тому, що зазначений навчальний посібник за рівнем та обсягом узагальнення, комплексністю аналізу та викладення матеріалу, переліком використаних методологічних прийомів та засобів, за систематизованістю кримінологічних знань, доступністю викладеного матеріалу не поступається найкращим сучасним вітчизняним та зарубіжним виданням.

Із впевненістю можна констатувати, що за освітнім потенціалом, обсягом та рівнем вирішуваних питань, оригінальністю та якістю підготовки навчальний посібник «Кримінологія. Загальна частина. Альбом схем», підготовлений та виданий у 2015 році колективом авторів Денисовим С. Ф., Денисовою Т. А., Куликом С. Г. та Шереметом О. С., заслуговує на гідне місце в «золотому фонді» сучасної кримінології.